

Утицајни технолошки гигант "Палантир" – познат по снабдевању ЦИА, ФБИ, Пентагона – подигао је прашину у западној јавности позивом инжењерској елити да помогне у одбрани земље и да више производи оружје уместо апликације за "ајфон". Америчка корпорација, између осталог, тражи и прекид послератног "кастрирања" Немачке и Јапана, заштиту западне цивилизације уз рангирање култура на више и мање вредне. Својеврсни политички и идеолошки манифест указао је на један веома опасан тренд, који ће усмеравати политику САД без обзира на промене у Белој кући и Конгресу.

Опасан заокрет у срцу америчке моћи – како су "кул момци" постали "технофашисти"

Ставити Доналда Трампа или неког од његових сарадника у исти кош са фашистичким вођама постао је малтене свакодневни политички фолклор у САД, у свету још више

Ставити Доналда Трампа или неког од његових сарадника у исти кош са фашистичким вођама постао је малтене свакодневни политички фолклор у САД, у свету још више. Наравно, сами су криви – због реторике која велича надмоћ и презир према "слабима", због крајње отворено агресивне политике и [стављања америчких интереса, такоређи, "uber alles"](#)

Сличне оптужбе, међутим, сада су запљуснуле не једног човека, него велику корпорацију, и то не било коју, већ структурно важну, "нервни систем" америчког апарата силе.

"Палантир", технолошки гигант познат по сарадњи са војним и обавештајним службама које снабдева "шпијунским" софтвером, објавио је недавно на Иксу својеврсни политички манифест од двадесет и две тачке – заправо сажетак књиге свог извршног директора Алекса Карпа под насловом "Технолошка република".

Алекс Карп: Морамо се побунити против тираније апликација

Документ је у делу западне јавности, и у Америци и Европи, дочекан "на нож". Критичари нису бирали речи, укључујући оптужбе за "технофашизам" и квалификације попут "трабуњања супер-злочинца из стрипова" и "пародије филма Робокап"

"Ако амерички marinaц затражи бољу пушку, требало би да је направимо; исто важи и за софтвер", гласи кључна теза манифеста, који заговара стављање технолошке елите у службу државне и војне силе, уз презир према "декаденцији" оних који праве апликације уместо оружје.

Документ је у делу западне јавности, и у Америци и Европи, дочекан "на нож". Критичари нису бирали речи, укључујући оптужбе за "технофашизам" и квалификације попут "трабуњања супер-злочинца из стрипова" и "пародије филма Робокап".

Јесу ли те оптужбе претеране? Вероватно јесу – барем делимично. Али паралеле нису без основа, пошто се иза тешких речи крије нешто важније: стварна и убрзана тенденција ка милитаризацији ИТ индустрије која је деценијама градила имиџ слободоумног, прогресивног света.

Шта још пише у манифесту "Палантира"

Карпов манифест није уобичајена корпоративна порука, као што, узгред буди речено, ни сам Карп није обичан техно-милијардер, већ доктор неокласичне друштвене теорије са Универзитета Гете у Франкфурту.

На првом месту, компанија сматра обавезу према војсци и одбрани важнијом од захтева тржишта: "Силицијумска долина има морални дуг према земљи која је омогућила њен успон. Инжењерска елита Силицијумске долине има јасну обавезу да учествује у одбрани нације", гласи тачка број 1.

Because we get asked a lot.

The Technological Republic, in brief.

1. Silicon Valley owes a moral debt to the country that made its rise possible. The engineering elite of Silicon Valley has an affirmative obligation to participate in the defense of the nation.

2. We must rebel...

— Palantir (@PalantirTech) [April 18, 2026](#)

Карп окривљује своје колеге не због милитаризма, него због недовољног милитаризма: "Морамо се побунити против тираније апликација", пише Карп, алудирајући на генерацију инжењера која је уместо за одбрану радила на апликацијама за доставу и дељење фотографија.

Међу двадесет две тачке је и директан позив на прекид послератног "кастрирања" Немачке и Јапана чији је пацифизам, сматра Карп, "театралан" и опасан по равнотежу моћи.

Али Карп иде још даље. Његова визија тиче се саме архитектуре глобалне моћи: "Атомско доба се завршава. Једно доба одвраћања, атомско доба, завршава се, а нова ера одвраћања изграђеног на вештачкој интелигенцији треба да почне."

И док се у технолошком сектору још увек воде дебате о етици употребе ВИ као оружја, манифест их унапред одбацује: противници Запада "неће чекати да би се упустили у театралне расправе о оправданости развоја технологија са кључним војним применама. Они ће напредовати."

Рангирање култура и заштита западне цивилизације

А за оне који у дипломатији и даље виде поуздано политичко оруђе, Карп има јасну поруку: "Границе меке моћи, саме узвишене реторике, разоткривене су. Способност слободних и демократских друштава да победе захтева нешто више од моралних апела. Захтева тврду моћ, а тврда моћ у овом веку биће изграђена на софтверу."

[https://www.cia.gov/library/publications/the-record/cia-record-2013-2014-12-15-2014-12-15.html](#) да су

Photo: U.S. Army photo by Leroy Cound/

(PSC) Video: Mass media, social media, and the internet are all part of the modern communication landscape.